

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložila studentka: Jana Fialová

Název práce: Stereotypizace "jiného" v dobrovolnickém turismu v indickém Ladaku

---

Oponoval: Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

---

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Jana Fialová hledá prostřednictvím své práce odpověď na několik vzájemně provázaných otázek, které se týkají fenoménu tzv. dobrovolnictví, zejména v souvislosti s motivací dobrovolníků a jejich stereotypizací navštívených lokalit. Celkové hodnocení úspěšnosti naplnění autorčina badatelského záměru ztěžují závěrečné formulace typu: „Stereotyp Indie jako (...) se na jednu stranu potvrdil, ale zároveň i vyvrátil“...

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Formálně je předložená práce rozvržena do úvodu, tří dalších, detailněji strukturovaných kapitol, závěru, přehledu použité literatury, internetových zdrojů a příloh. Po obecném uvedení do problematiky se Jana Fialová věnuje v „teoretické části“, svéráznému rozboru některých, pro svoji studii ústředních, termínů. Zejména u termínu „stereotyp“ a „dobrovolnictví“ by kritický čtenář očekával důraznější analytické ukotvení projednávané tematiky. Autorka kupříkladu implicitně nastoluje otázku typu: Existuje v českém prostředí obecně rozšířený stereotypní obraz Indie, který je možné podrobit analytickému rozboru (jako je tomu v případě Němců či Rusů)? Odpověď na tuto otázku ale nediskutuje, nýbrž axiomaticky považuje za kladně zodpovězenou. Nejedná se ale spíše o určité vágní představy, očekávání, nekritické názory apod. skupinky českých dobrodruhů, vážící se k indickým reáliím (nadto Indie má v podstatě charakter kontinentu!)? Mají tyto názory intersubjektivní a pro české prostředí charakteristický ráz? Podobně její chápání „dobrovolnictví“ nevykazuje parametry metaúrovňového rozboru. Výpovědi typu: „Cílem dobrovolnictví je pomoci lidem, kteří jsou určitým způsobem znevýhodněni“ (s. 10), naznačují až příliš nekritický přístup, resp. nedostatek odstupu od sociální pozice, kterou autorka zaujala během svého (epizodického) pobytu v Indii. Copak není možná jiná, než tato idealistická interpretace neziskovsky dobrovolnických aktivit? Nelze je např. traktovat i z pozice kulturní, ideologické, náboženské (v případě misí),

ekonomické apod. infiltrace jedné společnosti druhou? Není třeba tento kulturní „výdobytek“ západu podrobit, samozřejmě z pohledu určité konkrétní mikroúrovně (což by se v případě Fialové zvláště nabízelo), dekonstrukci a zamyslet se nad ambivalentností jeho funkčnosti? A navíc – jestliže autorka inklinuje k takovému (zjednodušenému) uvažování o dobrovolnictví, nejedná se o exemplární projev před-sudečného (tedy stereotypního) myšlení? Těmito otázkami se samozřejmě dostáváme do oblasti velmi složitých teoretických úvah, které nelze do detailu řešit v rámci práce bakalářského typu. Nastínit komplexnost, problematičnost a nejednoznačnost pojednávané problematiky, ale jistě lze i v rámci tohoto formátu. Na druhé straně je třeba ocenit skutečnost, že předložená práce vznikla na základě pobytu v exotickém prostředí, že autorka čerpala z autentických dat a že prokázala snahu informace rozřadit a alespoň rámcově interpretovat. Také rozsah studie lze označit za nadstandardní.

3. **FORMÁLNÍ ÚPRAVA** (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Až na některé jazykové zvláštnosti a menší stylistické lupy, je práce napsána srozumitelným způsobem. Formální členění je logické, studie je vhodně doplněna obrazovou přílohou, která patřičně ilustruje v textu probíranou problematiku.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Autorka si zvolila komplikované téma, pro jehož důsledné zvládnutí nestačí pobývat několik neděl v kulturně odlišném prostředí. Text na různých místech osciluje mezi dvěma póly. Jeden z nich představuje posuzování exotické reality, často prostřednictvím vlastních „kulturních brýlí“ (viz např. s. 46 – hodnotové soudy o vztazích mezi muži a ženami v ladacké společnosti) a druhý se soustředí na české dobrovolníky a jejich percepce indické reality. Práce má celkově velký potenciál, který bohužel neodráží sumarizující vývody uvedené v závěru.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (*jedna až tři*):

Napadla by Vás ještě nějaká další interpretace příkladu koupání v místních lázních (s. 46), než že ženy jsou vnímány muži jako podřadnější?

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práce splňuje podmínky kladené na bakalářské práce, a proto ji doporučuji k obhajobě. Navrhovaná známka **velmi dobře**.

Datum: 27. 05. 2021

Podpis: Doc. Petr Lozoviuk, Ph.D.

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie